

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-51/03
Бања Лука, 10.06.2005. године**

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Стаке Гојковић као предсједника вијећа, Петра Бајића, Биљане Томић, Стевана Савића и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице Т. З. из Б. Л., коју заступа Р. Т., адвокат из К. Д., против тужених: Р. Р. и Р. Б., супруге М. из К. Д., које заступа Р. Т., адвокат из К. Д., ради утврђења удјела у брачној имовини и др. одлучујући о ревизији тужених против пресуде Окружног суда у Б. Л., Гж-1775/00 од 14.10.2002. године, на сједници одражној 10.06.2005. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужених се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у К. Д., П-14/94 од 27.06.2000. године утврђено је да је заједничка имовина тужитељице и туженог Р. Р. (даље: првотужени) чине некретнине: механичарска радња величине 6 x 6 м, спрат и поткровље куће, а све саграђене на к.ч.број 1/528 уписане у з.к.ул. бр. 537 К.О. К. Д. (по новом катастарском операту кч. бр. 1260/4 уписане у Пл 1933 К.О. К. Д. – град) на имену првотуженог и предника првотуженог и тужене Р. Б. (даље: друготужена) Р. М. са дијелом од по 1/2; те покретне ствари и то: у дјечјој соби (лежај – двосјед, витрина, сто и 6 столица, телевизор портабл и завјеса), ствари у дневном боравку (двосјед, тросјед, једносјед, столић, регал, тв колор Т., видео С., електрична гријалица П., лустер, тепих и завјеса); ствари у кухињи (сто и 4 столице, висећи елементи, трајно жарећа пећ П. – М., електрична пећ, плин – струја, марке С. Ч., фрижидер марке Г., замрзивач марке Г., замрзивач марке О., пећ за централно гријање и завјеса), веш машина Г. и дрвене полице у остави, као и 3000 DEM од продатог аутомобила Л. и да је допринос тужитељице у стицању наведене имовине ¼ дијела, те да јој припада право несметаног коришћења грађевинске парцеле кч. 1/528 уписане у зк. ул. 537. К.О. К. Д. (по новом катастарском операту кч. 1260/4 уписане у Пл 1933 К.О. К. Д. – град) на којој су изграђени напријед наведени објекти са у складу са намјеном земљишта и посебних дијелова зграде, што су тужени дужни признати и трпјети, а првотужени трпјети да се извршио диоба заједничке имовине, у року од 15 дана по правоснажности пресуде. Преко досуђених ¼ дијела тужбени захтјев је одбијен. Истом одлуком одлучено је да свака странка сноси своје трошкове спора.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л., Гж-1775/00 од 14.10.2002. године жалба тужених је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужени ревизијом побијају другостепену пресуду због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се обје нижестепене пресуде укину и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговор на ревизију није поднесен. Нити се Републички јавни тужилац изјаснио о поднесеној ревизији.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитељице, која је до 1991. године живјела у браку са првотуженим, да јој припада право својине од $\frac{1}{2}$ дијела на некретнинама: механичарској радионици вел. 6 x 6 м, спрату и поткровљу куће, све саграђене на кч. 1/528 уписане у зк.ул. 537 К.О. К. Д. – град на имену првотуженог и Р. М., предника тужених, са $\frac{1}{2}$ дијела, као и покретних ствари ближе наведених у изреци првостепене пресуде, и да јој припада право коришћења наведене грађевинске парцеле на којој су изграђене наведене непокретности у складу са намјеном земљишта и посебних дијелова зграде, а што су тужени дужни признати и првотужени трпјети да се изврши диоба наведене заједничке имовине.

Након проведеног поступка првостепени суд је утврдио: да је тужитељица са првотуженим живјела у браку од 29.03.1980. до 02.02.1991. године када је дошло до фактичног раскида брачне заједнице, као и да је правоснажном пресудом првостепеног суда П-42/91 од 10.04.1991. године разведен брак између њих; да су у браку стекли 2 сина, старијег Д., рођеног 1980. године и млађег Д., рођеног 1983. године који се послје неколико година разболио и умро; да су након закључења брака живјели у заједници са родитељима првотуженог, Р. М. и друготуженом; да су 1980. године изградили гаражу за рад првотуженог као аутомеханичарску радњу, а у времену од 1984. до 1986. године изградили су спрат са поткровљем на постојећој кући родитеља првотуженог у коју су се са дјецом уселили, а затим купили покретне ствари ближе наведене у изреци првостепене пресуде, укључујући и аутомобил марке Ј., која је регистрована на оца првотуженог, коју је користио првотужени за своје потребе а која је продата након развода брака за 3000 DEM.

Полазећи од овог утврђења нижестепени судови налазе да је током брака са туженим изграђен спрат са поткровљем на стамбеној згради на којој су првотужени и његов отац пок. Р. М. сувласници са по $\frac{1}{2}$ дијела, као и механичарском радионицом 6 x 6 м која је изграђена у дворишту стамбене зграде, и судили тако што су утврдили да тужитељици у стицању наведене имовине припада $\frac{1}{4}$ дијела са правом коришћења грађевинске парцеле на којој су изграђене наведене непокретности у складу са намјеном земљишта и посебних дијелова зграде, те да је првотужени дужан трпјети да се изврши диоба наведене заједничке имовине, док је захтјев тужитељице преко наведеног дијела одбијен.

Супротно тврдњама ревизије тужених нижестепене пресуде су јасне и разумљиве, у којима су дати ваљани и довољни разлози, које као правилне усваја и овај суд.

Приговор ревизије тужених да је првостепени суд одбио да саслуша друготужену, као парничну странку, није основан.

Из садржине списка предмета произилази да је првостепени суд два пута позивао друготужену ради саслушања у својству парничне странке, на који се није одазвала иако је уредно позивана, па је доказ саслушања парничних странака изведен са присутним странкама, тужитељицом и првотуженим.

Нижестепени судови нису погрешно примјенили материјално право на штету тужених када су удовољили тужбеном захтјеву у дијелу наведеном у изреци првостепене пресуде.

Код одмјеравања удјела тужитељице и првотуженог у стицању спорне имовине као заједничке имовине стечене у браку, нижестепени судови су правилно, у складу с одредбом из чл. 267. ст. 2. Породичног закона («Сл. лист СР Бих» број 21/89 и 44/89, у даљем тексту: ПЗ), узели у обзир сваки посебни допринос тужитељице и првотуженог и сваки њихов облик рада у стицању спорне имовине те оцјенили колики је њихов појединачни допринос у односу на заједнички стечену имовину.

То су учинили и када су у питању чињенице које се тичу како доприноса тужитељице у стицању изграђеног спрата са покровљем на породичној кући родитеља првотуженог и механичарској радионици која је изграђена за обављање дјелатности првотуженог као аутомеханичара, као и право коришћења грађевинског земљишта на којем су подигнути наведени објекти, тако и допринос тужитељице у стицању покретних ствари које су ближе наведене у изреци првостепене пресуде.

Наиме, првотужени је, како су то правилно утврдили нижестепени судови, прије закључења брака са тужитељицом живио у породичној кући својих родитеља, на којој су након закључења брака марта 1980. године изградили спрат са покровљем као и механичарску радионицу вел. 6 x 6 м након што је срушена штала а грађа продата Л. Б. и М., да је прије изградње спорних некретнина постојао споразум између оца првотуженог, тужитељице и првотуженог, као брачних другова, да се наведене непокретности изградбе за њих, уз допринос родитеља првотуженог и мајке тужитељице, да је тужитељица била запослена као наставник у основној школи у К. гдје је остваривала лични доходак, да је приликом изградње спорних некретнина помагала у справљању хране, довожењу и одвожењу аутомобилом мајстора који су изводили радове на спорној кући, а затим на њихово спремање и чишћење, при чему је посебно водила бригу о њиховој малољетној дјечи, па стога је правилан закључак нижестепених судова да њен удио у стицању те имовине износи $\frac{1}{4}$ дијела.

Наводи ревизије тужених да допринос оца првотуженог и допринос првотуженог нису довољно вредновани, као и новчана средства која је отац првотуженог плаћао приликом изградње спорних некретнина, и да је постојао изричит споразум да се механичарска радионица гради за првотуженог који је као аутомеханичар био способан да радом у њој остварује приходе, јер да је тужитељица просвјетни радник, да није вреднован допринос друготужене, да је допринос тужитељице само облигационо-правни па да јој не припада стварно- правни захтјев, односе се на чињенично стање које према наводима ревизије тужених није правилно и потпуно утврђено.

Према чл. 385. ст. 3. Закона о парничном поступку («Сл. лист СФРЈ» број 4/77 до 35/91 и «Сл. гласник РС» број 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ЗПП), који се примјењује на овај случај на основу одредби чл. 456. ст. 1. Закона о парничном поступку («Сл. гласник РС» број 58/03 и 85/03, у даљем тексту: ЗПП РС), ревизија се не може позивати на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што у овом случају она управо чини. Будући да је ревизија ванредно правно средство овим и другим чињеничним питањима ван домашаја чл. 385. ст. 2. ЗПП, не може се бавити ревизијски суд.

Остали ревизиони наводи тужених су без утјечаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Пошто не стоје разлози на којима се заснива ревизија, а нема битних повреда на које суд пази по службеној дужности, то је у смислу одредби чл. 393. ЗПП у вези с чл. 456. ст. 1. ЗПП РС, ревизија одбијена.

Предсједник вијећа
Стака Гојковић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Братић Душанка